

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/46/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2517205142
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2517205142.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov Mgr. Jozefa Mačeja a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, adresa sídla Bratislava, Pajštúnska 5, zastúpenej splnomocnencom: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, adresa sídla Bratislava, Pajštúnska 5, proti žalovanému: K. J., nar. X.X.XXXX, adresa trvalého pobytu L., X. XXXX/X, o 415,95 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 10. decembra 2018 č.k. 14Csp/114/2017-113, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e** .

II. Žalovanému sa **náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva**.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol (výrok I.).

1.2.1 Vykonaným dokazovaním zistil tento skutkový stav veci:

Právny predchodca žalobcu, Slovenská sporiteľňa, a.s. ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom dňa 06.09.2002 Zmluvu o kontokorentnom úvere č. 0045528255, predmetom ktorej bolo poskytnutie kontokorentného úveru vo výške úverového rámca 20.000,- Sk s nasledovnými podmienkami: úroková sadzba 11,85% ročne, konečná splatnosť úveru 06.09.2003, úrok z omeškania 26,40% ročne, poplatok za poskytnutie úveru 2% z výšky úverového rámca, úrok z prečerpania 26,40% ročne, poplatok za správu úveru 0,20% z výšky úverového rámca mesačne.

1.2.2 Výzvou zo dňa 22.03.2017 mala Slovenská sporiteľňa, a. s. oznámiť žalovanému, že z dôvodu omeškania so splácaním pohľadávky vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky, čím sa stala splatnou celá pohľadávka. Splatná a nezaplatená pohľadávka banky ku dňu 21.03.2017 je vo výške 411 eur. Zároveň mala žalovanému oznámiť, že ak dlžnú sumu neuhradí, je banka oprávnená postúpiť pohľadávku banky tretej osobe. Odoslanie ani doručenie tejto výzvy žalovanému žalobca nezdokladoval.

1.2.3 Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalobca uzatvorili dňa 23.06.2017 Zmluvu o postúpení pohľadávok číslo 0666/2017/CE. V prílohe číslo 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok je uvedená pod číslom 41 aj pohľadávka voči žalovanému.

1.2.4 Oznámením zo dňa 30.06.2017 Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalovanému, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0666/2017/CE uzatvorenej dňa 23.06.2017 postúpila pohľadávku banky spolu s príslušenstvom žalobcovi. Podľa podacieho hárku bolo oznámenie odoslané žalovanému dňa 06.07.2017.

1.2.5 Žalovaný na výzvu súdu nepredložil listinné dôkazy preukazujúce splnenie podmienok právneho predchodcu žalobcu v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, za účelom preukázania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, konkrétne doklad preukazujúci doručenie výzvy podľa 92 ods. 8 zo strany banky žalovanému.

1.3 Vec právne posúdil ako nárok postupníka na splnenie zmluvnej povinnosti z písomnej zmluvy podľa § 39, § 488, § 489, § 494, § 524 ods.1 a § 526 ods. 1 a § 879j O.z. (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení jeho neskorších zmien a doplnení), § 497, § 261 ods. 3 Ob.z. (zákon č. 514/2003 Z.z. Obchodný zákonník v znení jeho neskorších zmien a doplnení), § 1 ods. 3, § 3 ods. 6, ZoSÚ2001 (zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov), § 92 ods. 8 ZoB (zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a nárok postupníka na úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 O.z. a § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky číslo 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O.z. a dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, pretože nepreukázal platné postúpenie predmetnej pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť z dôvodu predčasného uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok pred uplynutím zákonom stanovenej lehoty 90 dní na plnenie žalovaným. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že nebol preukázaný základný predpoklad vyžadovaný zákonom na platné postúpenie pohľadávky od pôvodného veriteľa na žalobcu a preto súd žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto spore.

1.4 Žalobca sa v spore domáha voči žalovanému zaplataenia žalovanej sumy titulom neuhradených záväzkov žalovaného z úverovej zmluvy uzavretej žalovaným so Slovenskou sporiteľňou, a.s., pričom žalovanú pohľadávku mal žalobca nadobudnúť zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.06.2017 od Slovenskej sporiteľne, a.s., t. j. od banky, preto súd v prvom rade skúmal aktívnu vecnú legitímáciu na strane žalobcu. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.6.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

1.5 Vychádzajúc z citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky, písomná výzva banky upravená v predmetnom ustanovení je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky ako licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery na osobu, ktorá nie je bankou, t. j. na žalobcu. Postúpenie pohľadávky z banky na tzv. „inú osobu“ je možné realizovať len v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 ZoB. Pod formuláciou „pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku“ treba rozumieť nesplácaný zročný dlh. Pripustením opačnej argumentácie by bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že banka takýmto spôsobom môže postúpiť akýkoľvek „živý“ úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktorú sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú, na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad Národnej banky Slovenska. Predmetom postúpenia z banky na nebankovú spoločnosť, ako je tomu v uvedenom prípade, môžu teda byť len splátky úveru, ktoré sú nepretržite viac ako 90 dní po lehote splatnosti pri súčasnom splnení podmienky, že banka písomne vyzvala svojho klienta na úhradu peňažného záväzku, s ktorým bol v omeškaní nepretržite 90 dní.

1.6 Slovenská sporiteľňa, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku voči žalovanému (ktorá je predmetom tohto sporu) žalobcovi len po tom, ak bol žalovaný napriek jeho písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke a to aj bez súhlasu žalovaného. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli (prípadne z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo), bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť bol povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky žalovanej prihliadnúť (rozsudok Krajského súdu v Trnave z 19.4.2016, sp. zn. 26Co/445/2015).

1.7 Z listinných dôkazov predložených žalobcom v súdenom spore dospel súd k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti predmetnej pohľadávky pôvodného veriteľa, t. j. banky na žalobcu, pretože nebola splnená podmienka uplynutia lehoty 90 kalendárnych dní od doručenia výzvy klientovi určená na splnenie čo i len časti záväzku dlžníka voči banke. Slovné spojenie v ustanovení § 92 ods. 8 ZoB „napriek písomnej výzve“ znamená, že najskôr musí dôjsť k písomnej výzve, kedy začne plynúť lehota 90 dní na splnenie záväzku a až po jej uplynutí môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky na iný subjekt. Tento predpoklad však v danej veci splnený nebol. Povinnosť faktického úkonu výzvy právny predchodca žalobcu (banka) mal splniť výzvou zo dňa 22.03.2017, ktorou mal žalovanému oznámiť, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky ku dňu 21.03.2017 vo výške 411,- eur. Doručenie, resp. aspoň odoslanie tejto výzvy žalovanému žalobca v konaní nepreukázal. Zmluva o postúpení pohľadávok, ktorou banka mala postúpiť pohľadávku žalovaného žalobcovi, však bola uzatvorená medzi bankou a žalobcom dňa 23.06.2017. Žalobca nepreukázal v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, že písomná výzva banky klientovi zo dňa 22.03.2017 na splnenie dlhu sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Žalobca síce predložil výzvu zo dňa 22.03.2017 adresovanú žalovanému, avšak nepreukázal, že uvedená výzva na zaplatenie sumy 411,- eur bola žalovanému doručená, resp. aspoň odoslaná, a to napr. poštovým podacím hárkom, doručenkou a pod. Žalobca bol pritom súdom vyzvaný (výzvou zo dňa 16.01.2018), aby v lehote 20 dní predložil súdu doklad preukazujúci doučenie výzvy zo strany banky žalovanému. Žalobca požadovaný dôkaz ani na výzvu súdu nepredložil. Na základe uvedeného možno konštatovať, že nebola dodržaná lehota 90 kalendárnych dní, ktorá je určená pre klienta na plnenie svojho dlhu.

1.8 Podporne súd poukazuje aj na výklad ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB Krajským súdom v Žiline v rozhodnutí sp. zn. 7Co/715/2015 z 24.2.2016, ktorý uvádza, že uvedené zákonné ustanovenie v prvej vete hovorí o tom, že ak bola doručená písomná výzva banky na úhradu dlžnej sumy, napriek ktorej však za obdobie dlhšie ako 90 kalendárnych dní túto dlžnú sumu dlžník neuhradí, môže banka pohľadávku postúpiť inej osobe, ktorá nie je bankou aj bez jeho súhlasu. Veta druhá hovorí o tom, že banka takéto právo nemôže uplatniť, ak by jej klient pred postúpením uhradil omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Banka však aj v prípade, že klient uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, môže pohľadávku postúpiť v prípade, ak súčet všetkých omeškaní so splnením, čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke, alebo pobočke zahraničnej banky, presiahol jeden rok. Inými slovami povedané, banka musí najskôr klienta vyzvať na úhradu peňažného záväzku, s ktorým je v omeškaní, ak po tejto výzve dlhšie ako 90 kalendárnych dní klient neuhradí peňažný záväzok môže banka postúpiť pohľadávku aj na tretiu osobu, ktorá nie je bankou. V prípade, ak by aj po uplynutí 90 dní klient svoj peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní, uhradil, takto banka postupovať nemôže, ak však po uplynutí 90 dní klient svoj omeškaný peňažný záväzok uhradí, ale ide o peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní dlhšie ako 1 rok, môže banka aj napriek tejto úhrade pohľadávku postúpiť. Vo všetkých prípadoch však platí, že musí tomuto predchádzať písomná výzva na úhradu.

1.9 O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 255 ods. 1 a § 262 ods.1 C.s.p. a vecne nemožnosťou priznania náhrady trov konania žalovanému napriek jeho plnému úspechu v spore z dôvodu, že žalovanému v tomto konaní žiadne trovy konania objektívne nemohli vzniknúť, nakoľko na doručenú žalobu nereagoval a v konaní zostal po celú dobu nečinný.

2.1 Rozsudok napadol riadnym a včasným odvolaním žalobca s návrhom na jeho zmenu úplným vyhovením žalobe, alternatívne s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, vniac súd prvej inštancie, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a aj vec nesprávne právne posúdil.

2.2 V zmysle bodu 18.14 všeobecných obchodných podmienok právneho predchodcu žalobcu žalovaný výslovne súhlasil s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vzniesla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku, alebo nie, voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky. Takáto dohoda nie je v rozpore so zákonnými ustanoveniami, keďže samotný ZoB v § 89 ods. 1 umožňuje zmluvným stranám upraviť si vzájomné vzťahy odchylné od ustanovení zákona, pričom predmetné ustanovenie

obchodných podmienok je v súlade s ustanoveniami O.z.. Žalobca nevidí dôvod, pre ktorý by malo predmetné ustanovenie spôsobiť hrubý nepomer, keď v podstate vyplýva zo zákonných ustanovení O.z. a to § 524 ods. 1 O.z..

2.3 Žalovaný v konaní nespochybnil doručenie výzvy z 22.3.2017 a preto súd prvej inštancie bol povinný v zmysle § 151 ods. 1 C.s.p. vychádzať z nesporných skutkových tvrdení, t. j. tvrdení strany žalobcu, ktoré protistrana (žalovaný) výslovne nepoprel (preto sa považujú za nesporné). Je neprípustné, aby súd prvej inštancie bez spochybnenia skutkových tvrdení žalobcu žalovaným, tieto sám vlastnou činnosťou spochybňoval bez riadneho dokazovania na pojednávaní.

2.4 Žalobca má za to, že ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB vyžaduje, aby bol dlžník pred postúpením pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, čo bolo v danom prípade v konaní preukázané predloženou platobnou históriou úveru. Z predmetného ustanovenia vôbec nevyplýva, že 90 dňová lehota musí uplynúť od doručenia výzvy. Obdobne z predmetného ustanovenia nevyplýva, že predmetná výzva žalovanému nemôže byť doručovaná aj počas tejto doby omeškania dlžníka. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo 4.12.2018 spisovej značky 24Co 124/2018 a Krajského súdu v Žiline z 19.12.2017, spisovej značky 11Co 279/2017.

2.5 Z dokazovania vyplynulo, že k poslednej úhrade zo strany žalovaného došlo dňa 22.9.2015 (v sume 10 eur), pričom žalovaný po tomto dátume nevykonal žiadne ďalšie úhrady, teda je zrejme, že ku dňu postúpenia pohľadávky bol v omeškaní s úhradou dlžnej sumy viac ako 90 dní.

3. Žalovaný odvolacie námietky nepodal a k odvolaniu žalobcu sa nevyjadril.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 C.s.p.), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v odvolaní napadnutej zamietajúcej časti ako aj v časti rozhodnutia o trovách konania vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p..

5. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 20. augusta 2019 (§ 219 ods. 1, 3 C.s.p. v spojení s § 378 ods. 1 C.s.p.).

6. Súdom prvej inštancie bol zistený a pre odvolací súd je podľa § 383 C.s.p. záväzný skutkový stav reprodukovaný v odseku 1.2.1 až 1.2.5 tohto rozsudku. Žalobca nenapadol skutkový záver súdu prvej inštancie, že žalovanému nebola doručená výzva na zaplatenie dlhu pred postúpením pohľadávky, resp., že sa nedostala do takej jeho dispozície, že sa mohol oboznámiť s jej obsahom. V dôsledku toho sa odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi nemohol zaoberať správnosťou tohto skutkového záveru (§ 380 ods. 1 C.s.p.). Pre poriadok je však potrebné dodať, že pokiaľ žalobca poukazom na § 151 ods. 1 C.s.p. namietal, že súd bol povinný vychádzať z nesporných skutkových tvrdení, t. j. tvrdení strany žalobcu o doručení takejto výzvy žalovanému, ktoré protistrana (žalovaný) výslovne nepoprel (preto sa považujú za nesporné) takáto jeho námietka nemohla obstáť, nakoľko zo žaloby ako ani iných vyjadrení žalobcu žiadnym spôsobom nevyplýva, že by žalobca skutkovo tvrdil, že takúto výzvu jeho právny predchodca doručil riadne a včas žalovanému. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia (tu pozri aj uznesenie ÚS SR I. ÚS 246/2019 z 11.6.2019). Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (článok 8 C.s.p.).

7. Odvolací súd sa stotožňuje s námietkou žalobcu o nesprávnom výklade ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB v znení účinnom k 23.6.2017. Súd prvej inštancie (s odkazom na niektoré rozhodnutia odvolacích súdov) vyslovil názor, že predpokladom postúpenia pohľadávky bankou na tretiu osobu je, aby celá pohľadávka bola splatná, teda že banka môže postúpiť len splatnú pohľadávku (tu pozri bod 1.5 rozsudku). Ústavný súd SR síce vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v takom prípade, kedy sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona (porov. napr. III. ÚS 341/07, I. ÚS 351/2010, I. ÚS 306/2010, III. ÚS 72/2010). Zároveň však treba vychádzať z toho, že podstatou výkladu (akoukoľvek metódou) je vždy len výklad, teda objasňovanie významu právnej normy, ktorej primárnym nositeľom je jazyk. Preto má jazykový výklad prvotný význam pri určovaní obsahu právnej normy. Ostatné výklady nadväzujú práve na jazykový výklad, keďže práve jazyk umožňuje pochopenie obsahu napísaného a vyjadreného, a to podľa výkladových princípov, ktoré rozpracúva právna metodológia. To je vyjadrené napr. v často citovanom náleze Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 21/96 vetou: „Je nutné sa pritom [t. j. pri výklade normy, pozn.] vyvarovať ľubovôle; rozhodnutie súdu sa musí zakladať na racionálnej argumentácii.“ Racionálna argumentácia znamená v podstate to, že výklad právnej normy musí byť metodologicky korektný, teda jednotlivé výkladové metódy musia byť korektne aplikované so všetkými svojimi predpokladmi a obmedzeniami. Už vzhľadom na to nemôže súd svoj výklad právnej normy podporiť jedným argumentom, ktorý sa mu hodí, a iné argumenty (výkladové metódy) nechať nepovšimnuté. Súdom prvej inštancie vyslovený záver potom z citovaného ustanovenia nemožno riadnym výkladom vyvodiť.

8. Už podľa doslovného znenia prvej vety § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. platí, že ak je klient banky napriek jej písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, môže banka svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe. Z gramatického výkladu tohto ustanovenia je zrejmé, že formulácia „tomuto záväzku“ je mužského rodu a vzťahuje sa k pojmu „peňažný záväzok“, s ktorého časťou je dlžník v omeškaní. Banka je teda podľa citovaného ustanovenia oprávnená postúpiť celú pohľadávku zodpovedajúcu záväzku, z ktorého čo len časťou je dlžník v omeškaní. Už samotný jazykový výklad tohto ustanovenia teda svedčí proti záveru, že by banka bola oprávnená postúpiť len tú časť peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní. To potom ale nevyhnutne vedie k záveru, že z citovaného ustanovenia nevyplýva, že by celá postupovaná pohľadávka musela byť splatná v čase jej postúpenia.

9. Proti tomuto záveru ďalej svedčí aj systematický a logický výklad tejto vety v spojení s ďalšími vetami § 92 ods. 8 ZoB. Z druhej vety totiž vyplýva, že právo postúpiť pohľadávku nemôže banka uplatniť, ak klient (dlžník) ešte pred postúpením uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka zo záväzkového vzťahu vzniká veriteľovi právo na plnenie (pohľadávka) a dlžníkovi povinnosť plniť. Splnením pritom podľa § 559 Obč. zák. zanikne dlh. Vzhľadom na koreláciu dlhu dlžníka a pohľadávky veriteľa však splnením dlhu dlžníka zároveň zaniká aj pohľadávka veriteľa. To isté platí aj podľa § 324 ods. 1 Obchodného zákonníka. Splnením dlhu (záväzku) dlžníka teda zaniká spôsobilý predmet postúpenia, keďže podľa § 524 Obč. zák. možno postúpiť len pohľadávku, teda právo na plnenie, ktoré ešte nebolo splnené. Ak už splnené bolo, pohľadávka zanikla a neexistuje a nemožno ju postúpiť. Tieto závery sú podľa odvolacieho súdu takmer notoriou a ťažko možno predpokladať, že by neboli známe zákonodarcovi v roku 2001 pri prijímaní zákona č. 483/2001 Z.z. Ak by však z § 92 ods. 8 tohto zákona mala vyplývať len možnosť postúpiť splatnú pohľadávku, nemala by druhá veta tohto odseku vôbec zmysel. Ak totiž klient uhradí banke omeškaný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, tento záväzok podľa cit. § 559 Obč. zák. aj § 324 ods. 1 Obch. zák. zanikne, a tým zanikne aj korelujúca pohľadávka banky. Zaniknutú pohľadávku však nie je vôbec možné postupovať. Druhá veta § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. by teda zakazovala niečo, čo nie je možné - zakazovala by postúpenie pohľadávky, ktorá bola uspokojená v celom rozsahu vrátane príslušenstva, teda ktorá neexistuje. Nemožno racionálne predpokladať, že by zákonodarca sledoval cieľ vydať celkom zbytočnú a nezmyselnú normu. Práve naopak, druhá veta § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. nadobudne racionálny zmysel len vtedy, ak sa prvá veta interpretuje tak, že postúpiť je možné celú (aj nesplatnú) pohľadávku, ktorej časť je splatná a dlžník (klient) je v omeškaní s jej úhradou o viac ako 90 dní. V takom prípade druhá veta znamená, že ak dlžník omeškanú časť v celom rozsahu zaplatí (vrátane príslušenstva) zanikne právo banky postúpiť zvyšnú (nesplatnú) časť svojej pohľadávky.

10. Na tieto závery potom nadväzuje logika a systematika časti druhej vety za bodkočiarkou § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.. Podľa nej platí, že ak súčet omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok, potom „to neplatí“, teda neplatí časť pred bodkočiarkou. Neplatí teda to, že banka nemá právo postúpiť pohľadávku, ak dlžník uhradil celú omeškanú časť svojho záväzku vrátane príslušenstva. Opäť si možno položiť otázku, aký význam by táto norma mala, ak by prvá veta § 92 ods. 8 dovoľovala postúpiť len splatnú pohľadávku. V takom prípade by totiž uhradením omeškanej časti tohto záväzku táto (splatná) pohľadávka zanikla a banka by ju nemohla postúpiť, lebo by neexistovala, zvyšnú časť by banka nemohla postúpiť, lebo by jej to už prvá veta nedovoľovala. Načo by potom zákonodarca v § 92 ods. 8 časti druhej vety za bodkočiarkou normoval, že jej právo postúpiť pohľadávku pri uhradení nezaniká, keď by jej vlastne podľa prvej vety tohto odseku ani nevzniklo? Aj časť druhej vety za bodkočiarkou tak možno racionálne vykladať v súvislosti s prvou vetou a prvou časťou druhej vety tak, že ak aj dlžník omeškanú časť záväzku v celom rozsahu zaplatí (vrátane príslušenstva), potom má banka predsa len právo postúpiť zvyšok tejto pohľadávky (nesplatný zvyšok, teda s ktorého úhradou dlžník nie je v omeškaní), ak celkový súčet omeškaní klienta so splnením čo len časti tohto záväzku presiahol jeden rok.

11. Na základe uvedeného tak treba uzavrieť, že gramatickou, systematickou, logickou a teleologickou výkladovou metódou treba obsah normy v § 92 ods. 8 ZoB vyložiť takto: Ak je napriek písomnej výzve banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky celú svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku (teda vrátane časti, ktorá ešte nie je splatná a s ktorého splnením dlžník nie je v omeškaní) postúpiť inej osobe. Právo postúpiť túto pohľadávku banka nemôže využiť, ak klient ešte pred postúpením uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Ak ale súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku presiahol jeden rok, potom je banka oprávnená postúpiť zvyšnú časť pohľadávky, aj keď klient pred postúpením uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva.

12. V prerokúvanej veci však stotožnenie sa s názorom odvolateľa o nesprávnom právnom posúdení veci nemá žiaden vplyv na výsledok odvolacieho konania. Bez ohľadu na interpretáciu zvolenú súdom prvej inštancie alebo odvolacím súdom je požiadavkou § 92 ods. 8 ZoB pre platné postúpenie pohľadávky jednak 90-dňové omeškania dlžníka, jednak písomná výzva banky doručená dlžníkovi. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná a jej postúpenie by odporovalo zákonu (§ 525 ods. 2 Obč. zák.) a ako také je neplatné v zmysle § 39 Obč. zák., a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi (ako to správne uzavrel aj súd prvej inštancie. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) účinne písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitimácie postupníka.

13. V dôsledku nesplnenia tejto podmienky je potom vo výsledku správny záver súdu prvej inštancie, že postúpenie pohľadávky Slovenskej sporiteľne, a.s., zo Zmluvy o kontokorentnom úvere č. 45528255 odporuje zákonu a žalobca sa nestal veriteľom tejto pohľadávky, kvôli čomu mu chýba aktívna legitimácia (tu pozri aj rozsudok NS SR z 24.4.2018 sp.zn. 1Cdo 147/2017). V tejto súvislosti odvolací súd ešte dodáva, že pokiaľ ustálená súdna prax (R 4/2008) už v minulosti ustálila, že zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá v rozpore s ustanovením § 525 ods. 2 O.z. (ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom) je absolútne neplatným právnym úkonom (§ 39 O.z.), tak takýto záver platí o to viac, ak postúpenie pohľadávky odporuje zákonu na dodržiavanie ktorého sa zmluvné strany dôvodne pri uzatváraní zmluvy o peňažnom záväzku spoliehali.

14. Pokiaľ ide o odvolateľom nastolenú právnu otázku, či si banka so svojim klientom môžu dojednať vzájomné práva a povinnosti odchyľne od ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB odvolací súd udáva, že zdefinovanie podmienok, za ktorých môže banka pristúpiť k postúpeniu pohľadávky (v rámci bankového zákona) je z povahy veci úpravou, ktorej zmyslom (účelom) je to, že bez splnenia takýchto podmienok k postúpeniu prísť nemôže (nesmie). Z pohľadu tolerovateľnosti správania sa subjektov nepochybne súkromnoprávneho vzťahu zmluvy o postúpení pohľadávky je preto rozhodujúce, že u jedného z týchto subjektov a to u postupcu treba usudzovať na existenciu zákonnej povinnosti správať sa určitým spôsobom - neplatí tu, že ho nemožno nútiť konať, čo zákon neukladá, ale je tu presný opak v podobe záujmu zákonodarca na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Ak sa strana

nespráva spôsobom výslovne stanoveným zákonom a koná jednoznačne v jeho rozpore v neprospech spotrebiteľa, takéto konanie je potrebné považovať za zakázané, a teda aj odporujúce zákonu a tak v konečnom dôsledku neplatné (tu pozri aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. marca 2018 spisovej značky 7Cdo 26/2017).

15. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, pokiaľ súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej zamietajúcej časti žaloby potvrdil, a to vrátane vecne správneho a odvolaní osobitne nenapadnutého závislého výroku o náhrade trov konania.

16.1 V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 396 ods. 1 C.s.p.), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16.2 Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v odvolacom konaní pasívny, nevykonával žiadne procesné úkony, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

16.3 Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

16.4 Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 C.s.p. aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov C.s.p. zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

17. K prijatiu tohto rozhodnutia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyselne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení a § 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).